

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/668/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513224893
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1513224893.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valérie Kleinovej a členov senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, a.s., IČO: 00 492 736, so sídlom Olejkárska 1, Bratislava, zast. advokátom JUDr. Vladimírom Kánom, AK ECKER - KÁN & partners, Nám. M. Benku 9-C1, Bratislava, proti odporcovi: S. E., nar. XX.XX.XXXX, naposledy hlásený pobyt bezdomovca v E.. Č.. T. - H., t.č. na neznámom mieste, zastúpený opatrovníčkou C. H., pracovníčkou Okresného súdu Bratislava V, o zaplatenie 50,50 eur, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 26. septembra 2013, č.k. 12C 266/2013-19, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal od odporcu zaplatenia 50,50 eur na tom skutkovom základe, že odporca cestoval v dopravnom prostriedku navrhovateľa dňa 13.06.2011 na linke MHD č. XX v Bratislave, pričom sa na výzvu revízora nepreukázal platným cestovným lístkom, a žalovanú sumu nezaplatil ani na výzvu navrhovateľa. Svoje rozhodnutie odôvodnil po právnej stránke ust. § 9 písm. b/ a § 14 ods. 3 zák.č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave, § 100 ods. 1 a § 108 Obč. zák., keď prihliadol na námietku premlčania, vznesenú opatrovníčkou odporcu, dôvodiac, že v danom prípade si navrhovateľ uplatnil nárok z prepravy až po uplynutí jednoročnej premlčacej doby. Vyhodnotil, že právo z prepravy, uplatňované v tomto konaní, bolo možné uplatniť prvý raz dňa 13.06.2011, a preto premlčacia doba 1 rok uplynula dňom 13.06.2012. Keďže návrh navrhovateľa na začatie konania bol doručený súdu podľa prezenčnej pečiatky až dňa 17.07.2013, bol nepochybne podaný po uplynutí zákonnej ročnej premlčacej doby podľa ust. § 108 Obč. zák., a preto nebolo možné, s poukazom na dôvodnú námietku premlčania opatrovníčky odporkyne, navrhovateľovi právo priznať. O trovách konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p..

Proti uvedenému rozsudku podal včas odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal napadnutý rozsudok zrušiť, a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie dôvodiac, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Uviedol, že povinnosť odporkyne zaplatiť úhradu navrhovateľovi vznikla v zmysle § 9 písm. b/ v spojení s § 11 ods. 1 písm. d/ v spojení s § 14 ods. 2 zákona o cestnej doprave, pričom táto úhrada za nepreukázanie sa cestovným lístkom nepatrí medzi práva z prepravy v zmysle § 760 Obč. zák.. Poukázal na to, že Občiansky zákonník stojí na princípe premlčania so všeobecnou premlčacou dobou, pričom uvedená doba sa použije všade tam, kde pre jednotlivé práva nie je Občianskym zákonníkom alebo iným

predpisom ustanovená premlčacia doba. Mal za to, že nakoľko zákon o cestnej doprave neustanovuje premlčaciu dobu za nezaplatenie úhrady pri cestovaní bez cestovného lístka, je namieste použiť § 101 Obč. zák., a teda pohľadávka vo výške 50,- eur nebola v čase podania návrhu na vydanie platobného rozkazu premlčaná. Do pozornosti odvolacieho súdu dal rozhodnutia Krajského súdu Bratislava sp.zn. 15Co 67/2011 a sp.zn. 14Co 216/2011, v ktorých odvolací súd v skutkovo totožných veciach odvolaniu navrhovateľa vyhovel.

Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie podľa § 214 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Občiansky zákonník upravuje prepravné zmluvy (zmluvy o preprave osôb a zmluvy o preprave nákladu) v ust. § 760 až 773. Úprava prepravných zmlúv v Občianskom zákonníku je veľmi stručná a obsahuje iba základné pravidlá, ktoré platia pri prepravných zmluvách. Vzhľadom na väčšie množstvo rôznorodých spôsobov dopravy (železničná, cestná, vodná, mestská atď.), ktoré si vyžadujú svoje špecifické úpravy, nebolo ani možné všetky otázky, týkajúce sa právnej úpravy upraviť v Občianskom zákonníku podrobnejšie. Preto § 772 ustanovuje, že podrobnejšiu úpravu osobnej a nákladnej prepravy ustanovujú osobitné predpisy, najmä prepravné poriadky a tarify (Komentár k Občianskemu zákonníku).

Podľa § 760 Obč. zák. zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas. Citované ustanovenie nepriamo vymedzuje pojem zmluva o preprave osôb tým, že ustanovuje základné práva a povinnosti účastníkov tejto zmluvy. Podľa tohto ustanovenia zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil na miesto určenia riadne a včas. Z tohto ustanovenia vyplývajú aj pojmové znaky zmluvy o preprave osôb. Ide o zmluvu uzavretú medzi dvoma účastníkmi, t.j. medzi cestujúcim, ktorého treba dopraviť na miesto určenia a dopravcom, ktorý má povinnosť cestujúceho dopraviť na miesto určenia včas a riadne. Doprava osoby na miesto určenia sa uskutočňuje určeným dopravným prostriedkom, ktorý si cestujúci zvolil. Doprava sa uskutočňuje za odplatu (cestovné). Formu a spôsob uzavretia zmluvy o preprave osoby zákon žiadnym spôsobom nevyjedzuje. Ide teda o zmluvu neformálnu, ktorá sa môže uzavrieť rôznym spôsobom určeným v prepravných poriadkoch podľa druhu a spôsobu dopravy (napr. zakúpením cestovného lístka, letenky, vstupom do dopravného prostriedku, znehodnotením cestovného lístka pri vstupe do dopravného prostriedku, dohodou o určení miesta určenia dopravy a pod.) s tým, že podrobnosti o právach a povinnostiach účastníkov zmluvy o preprave sú upravené v prepravných poriadkoch, ktoré si vypracúvajú dopravcovia na základe všeobecne záväzných predpisov.

Právne vzťahy účastníkov konania sa riadia ustanovením § 760 Obč. zák.. Zmluva o preprave v mestskej hromadnej doprave bola v danom prípade uzavretá konkludentným konaním spočívajúcim na strane cestujúceho v nástupe do dopravného prostriedku. Zvláštnosť tejto zmluvy ako zmluvy neformálnej spočíva v tom, že cestujúci nástupom do dopravného prostriedku konkludentne pristupuje na celý rozsah poskytovanej služby, mlčky pristupuje aj na ďalšie všeobecne známe vedľajšie dojednania zmluvy upravené v zákone č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave a v Prepravnom poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave, vydaného Dopravným podnikom Bratislava, a.s.. Cestujúcemu zároveň vzniká povinnosť, za poskytnutú službu zaplatiť tým, že disponuje platným cestovným lístkom, ktorý je povinný na vyzvanie predložiť ku kontrole a pokiaľ cestujúci nezaplatí riadne a včas cestovné, ktoré je cenou poskytovanej služby, súhlasí s tým, že mu bude účtovaná pokuta. Použitie prostriedku mestskej hromadnej dopravy je v plnej dispozícii občana ako cestujúceho a je na jeho úvahe, či za takto stanovených podmienok do dopravného prostriedku nastúpi a zmluvu o preprave uzavrie. Vo svojej podstate uvedené práva a im zodpovedajúce povinnosti oboch zmluvných strán predstavujú obsah zmluvy o preprave osôb, ktoré nie je možné z uvedeného dôvodu oddeliť.

V danom prípade právne závery súdu prvého stupňa zodpovedajú hypotéze použitého právneho predpisu. Správny je aj záver súdu prvého stupňa o premlčaní nároku uplatneného navrhovateľom.

V prejednávanej veci cestoval odporca dňa 13.06.2011 na linke MHD č. XX bez cestovného lístka a nakoľko sa na vyzvanie revízora nepreukázal platným cestovným lístkom, bol na zaplatenie cestovného a úhrady pri nepreukázaní sa cestovným lístkom navrhovateľom prostredníctvom revízora vyzvaný priamo na mieste pri kontrole, čo vyplýva z Hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 13.06.2011. Navrhovateľ podal návrh na súd prvého stupňa dňa 17.07.2013, teda oneskorene. Keďže opatrovníčka odporcu sa premlčania dovolala, nebolo možné navrhovateľovi premlčané právo priznať (§ 100 ods. 1 posledná veta Obč. zák.). Navrhovateľ totiž predmetným návrhom uplatňoval cestovné a nezaplatenú úhradu (pokutu) v zmysle čl. 6 ods. 3 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave, platného v čase porušenia tarifných a prepravných podmienok, splatnú dňom porušenia povinnosti odporkyne mať zakúpený lístok, t.j. dňom 01.03.2012. Pre práva z prepravy platí premlčacia doba podľa ustanovenia § 108 Obč. zák., z ktorého vyplýva, že jej dĺžka je jeden rok. Nakoľko návrh na začatie konania bol doručený súdu podľa prezenčnej pečiatky až dňa 17.07.2013, bol nepochybne podaný po uplynutí zákonnej ročnej premlčacej doby. Námietka navrhovateľa v odvolaní ohľadom premlčania, keď mal za to, že úhrada za nepreukázanie sa cestovným lístkom vo výške 50,- eur nepatrí medzi práva z prepravy a v jednoročnej lehote sa nepremlčuje nie je dôvodná, nakoľko ako už odvolací súd uviedol vyššie, účtovanú pokutu resp. sankciu nie je možné posudzovať samostatne. Čo sa týka poukazovania navrhovateľa na pre neho priaznivé rozhodnutia, vydané inými senátmi Krajského súdu v Bratislave, odvolací súd konštatuje, že právnym názorom iných senátov nie je pri rozhodovaní viazaný.

S poukazom na uvedené sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnym záverom súdu prvého stupňa o premlčaní nároku navrhovateľa, a preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že odporcovi, úspešnému v odvolacom konaní, náhradu trov nepriznal, nakoľko nepodal návrh na ich priznanie, a ani mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.